

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010906
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322010906.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 31T/59/2022-76 zo dňa 05.12.2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.03.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 31T/59/2022-76 zo dňa 05.12.2022 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., t.č. B. X, D., uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

v období od septembra 2021 do 05.12.2022 v mieste svojho bydliska B. X, D. – E. a všade tam, kde sa zdržiaval, riadne a v plnej výške neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať svoju dcéru F. G. a syna F. G., obaja trvale bytom D. – E., A. XXXX/X, ktorá mu vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov, ako aj z rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 17P/58/2013 zo dňa 28.05.2013, právoplatný dňa 27.06.2013, ktorým je zaviazaný prispievať na výživu svojej dcéry sumou 180 eur mesačne a rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 25C/52/2014 zo dňa 27.03.2017, právoplatný dňa 15.12.2017, ktorým je zaviazaný prispievať na výživu syna sumou 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky detí E. G., čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom vo výške 4.260 eur, hoci bol zamestnaný, pričom bol rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/24/2020 zo dňa 14.09.2021, právoplatný dňa 14.09.2021, odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona.

Za tento skutok okresný súd uložil obžalovanému podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona a s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, trest odňatia slobody v trvaní jeden rok. Na výkon trestu odňatia slobody okresný súd obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 76-77.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že dňa 26.07.2022 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta obžalobu na obžalovaného pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, pričom po prednese obžaloby na hlavnom pojednávaní prokurátor upravil skutkovú vetu obžaloby, a to vzhľadom na pokračovanie

trestného činu aj po vznesení obvinenia do dňa hlavného pojednávania v časti výšky dlžného výživného. Obžalovaný na hlavnom pojednávani urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku. Prokurátor navrhol vyhlásenie obžalovaného prijať, na čo okresný súd vyhlásenie obžalovaného prijal a vykonal dokazovanie len vo vzťahu k výroku o treste. Okresný súd zistil, že obžalovaný má v odpise registra trestov tri záznamy, pričom v prípade prvých dvoch odsúdení sa osvedčil a hľadá sa naňho akoby nebol odsúdený. V poradí tretie odsúdenie bolo za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona, za čo bol obžalovaný odsúdený na podmienený trest odňatia slobody v trvaní 2 roky so skúšobnou dobou 3 roky a probačným dohľadom. V evidencii priestupkov obžalovaný nemá žiadne záznamy. Okresný súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, keďže sa ku skutku priznal a svoj čin oľutoval, na druhej strane nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Vzhľadom na zistenú recidívu u obžalovaného po predchádzajúcom odsúdení pre ten istý trestný čin okresný súd nepovažoval za primerané ukladať obžalovanému alternatívny druh trestu, pričom rovnako nezistil dôvody pre podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody. Preto súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, v čom zohľadnil aj snahu obžalovaného o zaplatenie výživného aspoň čiastočnými úhradami. Keďže obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, súd ho zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení zahlásil odvolanie obžalovaný (č.l. 75), pričom aj napriek písomnej výzve okresného súdu nedoplnil písomné dôvody odvolania.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 28.03.2023 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Tmave. Verejného zasadnutia sa nezúčastnil obžalovaný ani poškodená (matka oprávnených maloletých detí z vyživovacej povinnosti), na čo odvolací súd vyhlásil uznesenie, že verejné zasadnutie sa vykoná v ich neprítomnosti. Odvolací súd na verejnom zasadnutí oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním obžalovaného, odpisom registra trestov na obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Zástupkyňa krajskej prokuratúry nevzniesla žiadne pripomienky k oboznámeniu spisového materiálu, rovnako nemala žiadne návrhy na doplnenie dokazovania.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k napadnutému výroku o treste okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil svoje úvahy o primeranosti uloženého trestu. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na konštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že obžalovaný napadol rozsudok okresného súdu výlučne čo do výroku o treste (zahlasením odvolania po vyhlásení rozsudku, bez doplnenia písomných dôvodov odvolania), preto predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku len vo vzťahu k tomuto výroku. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávani dňa 05.12.2022 vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, preto okresný súd so súhlasom prokurátora vyhlásenie obžalovaného prijal. Pretože inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, odvolací súd nemohol preskúmať tento výrok z hľadiska jeho

zákonosti a odôvodnenosti. Proti výroku o vine v tomto prípade teda odvolanie ako opravný prostriedok nie je prípustné, tento výrok je právoplatný. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2To/5/2011 zo 7. februára 2012)

V konaní bolo nepochybne preukázané a aj s poukazom na vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ustálené, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Za tento skutok zákonodarca v § 207 ods. 3 Trestného zákona ustanovuje trest odňatia slobody v trvaní 1 až 5 rokov. Obžalovaný aj napriek výzve okresného súdu na doplnenie písomných dôvodov odvolania (č.l. 78) dôvody nedoplnil, a teda nešpecifikoval v čom vidí nesprávnosť výroku o treste, resp. jeho neprimeranosť. Absenciou odvolacej argumentácie obžalovaného by tak postačovalo v písomných dôvodoch tohto rozhodnutia odkázať na správnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Po preštudovaní pripojeného spisu okresného súdu krajský súd konštatuje, že okresný súd správne zohľadnil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal (a to už počas výsluchu v prípravnom konaní) a jeho spáchanie oľutoval. Okresný súd tiež správne neaplikoval priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, pretože odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 14.09.2021, sp. zn. 2T/24/2020, právoplatným dňa 14.09.2021 obžalovanému už zakladá právnu kvalifikáciu podľa § 207 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Okresný súd preto správne postupom podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona znížil hornú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody z piatich rokov na tri roky a osem

mesiacov a obžalovanému ukladal trest odňatia slobody vo výmere od jedného roka do troch rokov a osem mesiacov.

Zohľadňujúc skutočnosť, že obžalovaný trestný čin spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 14.09.2021, sp. zn. 2T/24/2020, právoplatným dňa 14.09.2021, okresný súd obžalovanému správne uložil trest odňatia slobody ako trest nepodmienečný, pričom vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, ho na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Vzhľadom na spáchanie trestného činu prakticky bezprostredne po odsúdení obžalovaného zo 14.09.2021, sp. zn. 2T/24/2020, právoplatným dňa 14.09.2021 ako aj vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný spáchal trestný čin z hľadiska jeho zavinenia v priamom úmysle je závažnosť činu spáchaného obžalovaným vyššia ako nepatrná. Odvolací súd poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť rodiča k svojmu maloletému dieťaťu vzniká narodením. Narodením dieťaťa vzniká rodičovi povinnosť podieľať sa na výchove, výžive a starostlivosti o svoje dieťa. Táto povinnosť nevzniká porušením právom chráneného záujmu, ale faktickým stavom, t.j. narodením dieťaťa. Až následne neplnenie si zákonom uloženou povinnosťou vyživovať svoje dieťa zákonodarca spája s porušením právom chráneného záujmu v podobe spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy. Obžalovaný si bol vedomý povinnosti prispievať na svoje maloleté deti pravidelným plnením výživného, o to viac, že osobnou starostlivosťou sa na výchove a výžive nepodieľal. Aj napriek uvedenému si svoju zákonnú povinnosť neplnil, k úhradám výživného dochádzalo sporadicky, možnosť dodatočného plnenia nevyužil. Argumentácia o nedostatočnom príjme nemôže obstať, nakoľko obžalovaný ako otec dvoch maloletých detí musí vynaložiť všetko úsilie (aj na úkor uspokojovania svojich vlastných potrieb), aby sa na výchove a výžive svojich maloletých detí podieľal. Pokiaľ nebolo v možnostiach a schopnostiach plniť si vyživovaciu povinnosť v súdom určenom rozsahu (celkom vo výške 330.-Eur mesačne na obe maloleté deti), mal možnosť podať na príslušný súd návrh na zníženie výživného, čo však neurobil. Obžalovaný rovnako neprezentoval, a z vykonaného dokazovania ani nebolo zrejmé, že by mu v hľadaní vhodného zamestnania, resp. vyvinutiu úsilia nájsť si lepšie ohodnotené zamestnania bránila objektívna prekážka. Obžalovaný spáchal skutok závažnejším spôsobom konania, keďže bol za rovnaký skutok v priebehu 24 mesiacov pred jeho spáchaním právoplatne odsúdený. Obžalovaný nevyužil zhovievavosť súdu, ktorý mu uložil podmienený trest odňatia slobody, napriek riadnemu plneniu si vyživovacej povinnosti (uvedomujúc si následky nielen v podobe hrozby výkonu trestu, ale najmä v podobe ohrozenia výživy svojich maloletých detí) si svoju zákonnú povinnosť neplnil, čím bola vyvolaná potreba uloženia prísnejšieho, nepodmienečného trestu odňatia slobody. Odvolací súd sa tak stotožňuje so záverom okresného súdu, že trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok je trestom spôsobilým naplniť účel generálnej ako aj individuálnej prevencie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.